afgiftekantoor : 2550 kontich 1

geonieuws

maandblad van de
mineralogische kring antwerpen vzw
18(8), oktober 1993

mineralogische kring antwerpen vzw

Oprichtingsdatum : 11 mei 1963 Statuten : nr. 9925, B.S. 17 11 77
Zetel : Ommeganckstraat 26, Antwerpen BTW-nummer : 687 082 474
Wettelijk depot : Kon. Bib. België BD 3343
Verschijningsdata : maandelijks, behalve in juli en augustus.
Redakteur en verantwoordelijke uitgever : H. DILLEN, Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, mikrofilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Betalingen
België : kontributie : HBK-rekening 880-1909401-03
andere betalingen : HBK-rekening 880-1909401-03 of postrekening 000-1155095-19.
Nederland : alle betalingen : girorekening (NL) 51 91 10 (betalingen in gulden).
Al deze rekeningen staan op naam van M.K.A. v.z.w., Marialei 43, B-2900 Schoten.

NUTTIGE ADRESSEN

* BALCK F., Rustoordlei 58, B-2930 Brasschaat. Tel. 03/651 58 79
  Bestuurder.
* BENDER H., Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. 03/440 89 87.
  Bestuurder, sekretaris, ledenadministratie.
* BENDER P., Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. 03/440 89 87.
  Mineraal van de maand, technische realisatie Geonieuws.
* CORNELIS G., Schijfstraat 81, B-2020 Antwerpen. Tel. 03/238 62 62.
  Bestuurder, jeugdwerking.
* DILLEN H., Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas. Tel. 03/770 60 07.
  Redakteur Geonieuws.
* EMMERMANN A., Lobbesplein 12, B-2640 Mortsel. Tel. 03/455 19 77.
  Werkgroep technische realisaties.
* JENSEN J., Petrus Delenstraat 3, B-2390 Westmalle. Tel. 03/311 73 47.
  Bestuurder, vindplaatsenkartoteek.
* LOYENS R., Noorderveld 15, B-2960 Sint-Job-in-'t-Goor/Brecht. Tel. 03/663 23 86
  Uitleendienst, werkgroep fluorescentie.
* MAERTENS J., Guido Gezellestraat 5, B-2540 Hove. Tel. 03/457 26 19. Fax 02/288 33 34.
  Ekskursies, werkgroep informatika.
* OP DE BEECK E., L. Weytensstraat 127, B-2900 Schoten. Tel. 03/658 54 34.
  Vergaderingen RVB.
* PAUWELS M., Boskouter 70, B-2070 Burcht. Tel. 03/253 13 79.
  Samenaankoop.
* ROGIEST G., Prins Kavellei 86, B-2930 Brasschaat. Tel. 03/652 02 32.
  Bestuurder, ondervoorzitter, public relations.
* SCHUYBROECK E., Karel de Vle straat 11, B-2030 Antwerpen. Tel. 03/542 40 87.
  Bibliotekaris.
* TAMBUYSER J. Jan Samijnlaan 37, B-2100 Deurne. Tel 03/325 03 93
  Determinatiedienst.
* TAMBUYSER P. Surmerhuizerweg 23, NL-1744 JB Eenigenburg. Tel. 00/31/2269/4231.
  Fax 00/31/2269/3560. Werkgroep edelsteenkunde.
* VAN GOETHEM L., Boterlaarbaan 225, B-2100 Deurne. Tel. 03/321 50 60.
  Werkgroepen, opvang nieuwe leden, kulturele raden, public relations.
* VAN HEE P., Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03/645 29 14.
  Bestuurder, voorzitter, koördinator beurzen en tentoonstellingen.
* VAN HEE-SCHOENMAEKERS A., Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03/645 29 14.
  Penningmeesteres.
* VAN TICHELEN W., Robert Molsstraat 19, B-2018 Antwerpen. Tel. 03/237 58 18.
  Mede-bibliotekaris, dokumentatiedienst.
* VERCAMMEN A., Palmanshoevestraat 21, B-2610 Wilrijk. Tel. 03/827 32 11.
  Bestuurder, exposantenadministratie Minerant.

mka - kalender

Zaterdag 2 oktober 1993

Groepsekskursie voor alle (volwassen) MKA-leden naar de kalksteengroeve te Beez, waar we zoeken naar carbonaten, sulfiden en fosfaten.
We ontmoeten elkaar om 12 (twaalf !) uur op de parking van het BP-station langs de autoweg E 411 Brussel-Arlon. Deze parking bevindt zich ongeveer 17 km voorbij de uitrit "Wavre", in de richting van Namur.

De toelatingen worden geregeld door de MKA. Inschrijving is verplicht en deze keer kunnen enkel volwassenen deelnemen. Zend daartoe een briefkaart met vermelding van naam, adres, telefoonnummer en geboortedatum aan de heer Johan MAERTENS, Guide Gezellestraat 5, 2540 Hove. Tel. 03/457 26 19.
Uw verzameluitrusting omvat tenminste : helm, bergschoenen, zware en lichte hamer, beitels, stevige rugzak en inpakpapier.

Vrijdag 8 oktober 1993

Maandelijkse vergadering in zaal "OP-SINJOORKE" van de Vlaamse Jeugdherberg, Eric Sasselaan 2 te Antwerpen (d.i. langs de singel - E 17 - tussen uitrit 4 en 5). Openbaar vervoer : tram 2 of 4.

19.30 h gelegenheid tot transakties, identifikaties, tombola, afspraken voor privé-ekskursies. En... **zoals U vorige maand reeds vernam : de biblioteek is weer open !**

20.00 h

1. VELDSPAAT EN VELDSPAATVERVANGERS
door de heren HEMMES en VAN AS

2. BAZALTZUILEN IN DE ARDECHE
door de heer F. QUADENS

Iedereen kent de benaming "veldspaten", maar weinig verzamelaars kennen de weg in deze doolhof.
In het tweede verhaal krijgen we belevenissen en vondsten voorgeschoteld uit de Ardèche, Frankrijk.

Titelpagina :
Anataaskristal van Oberboden, Zillertal, Tirol, Oostenrijk. Kristal van 4 mm lang.
Foto en verzameling H. en P. Bender.

Zaterdag 9 oktober 1993

Vergadering van de **werkgroep edelsteenkunde** in het lokaal Ommeganckstraat 26 te Antwerpen (achter de Zoo), van 9.30 tot 12.00 h.

Onderwerp : ORDENEN VAN EEN EDELSTEENVERZAMELING.

Onder ordenen verstaan we hier zowel het klasseren (volgens een bepaald systeem) als het opbergen van een edelstenenverzameling. Eerst gaan we in op de klassifikatiesystematiek. We bekijken een aantal systemen en wegen het voor en tegen af. Vervolgens komen de opbergsystemen aan de beurt. Het spreekt voor zich dat ieder wel een eigen systeem hanteert en op deze vergadering willen we dat dan ook graag van onze leden horen. Breng uw collectie, of een onderdeel ervan eens mee naar deze vergadering. Er is weer heel wat ruimte voor discussie.

Zaterdag 23 oktober 1993

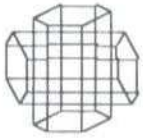

Van 9.30 h tot 12.00 h : vergadering van de **MKA-JONGERENWERKING** in het lokaal Ommeganckstraat 26 te Antwerpen (achter de Zoo).

Agenda : 09.30-10.00 Uitwisselen van ervaringen, afspraken voor uitstappen
10.00-12.00 Kristallen en kristalvormen

Deze maand gaan we met "les" nr. 2 een beetje dieper in op kristallen en hun interne opbouw. Geen hoop saai gedoe maar op een aangename manier gaan we de kristalvormen bestuderen. Je moet echt geen professor in de wiskunde zijn om erbij te zijn. Uiteraard zijn vragen en ideeen welkom, en, zoals steeds mag je ook je kameraden meebrengen naar deze vergadering !

mka-nieuws

Personalia

We vernamen het overlijden op 2 april 1993 van ons medelid André MEULEMANS, in de leeftijd van 60 jaar. Hij was lid van onze vereniging sinds 1991. De Raad van Bestuur en de leden van de Mineralogische Kring Antwerpen bieden zijn echtgenote en andere familieleden hun oprecht medeleven aan.

Kristallen tekenen met de komputer : SHAPE V4.0

Er is een nieuwe versie verschenen van dit komputerprogramma dat wereldwijd (zelfs bij MKA-leden) zijn deugdelijkheid bewezen heeft. Updates via de vroegere globale licentie van de MKA zijn niet verder mogelijk. De prijs van het pakket zal afhangen van het aantal bestelde exemplaren (absoluut maximum is 195 USD + 30 USD voor één enkel exemplaar). Wie geïnteresseerd is in het programma kan kontakt opnemen met de heer Johan Maertens, Guido Gezellestraat 5, B-2540 Hove. Tel. 03/457 26 19.

Samenaankoop : JOUSI-doosjes en accessoires

Wij kunnen aan de leden van de MKA momenteel de volgende Jousi-doosjes aanbieden uit voorraad. Grote bestellingen ontvangen wij graag op voorhand. Kleine hoeveelheden kunnen onmiddellijk op elke maandvergadering worden meegenomen. U kan uw bestelling overmaken aan de heer Mario PAUWELS, Boskouter 70, B-2070 Burcht. Tel. 03/253 13 79.

KODE	BINNEN-AFMETINGEN (mm)	PRIJS (IN BEF PER STUK)
S742	36 X 30 X 25	10
S762	54 X 36 X 29	13
S782	76 X 54 X 29	21
S785	76 X 54 X 54	25
S7882	76 X 76 X 29	30
S7885	76 X 76 X 69	40
S755	45 X 45 X 48	22
KIT	6 strips van 1 m lang	170
Plexi-staanders (klein model)	doosje met 10 stuks	170

Samenaankoop : boek "Mineralien und Fundstellen - deel 2 - voormalige DDR", een uitgave van Bode Verlag

De verschijningsdatum van dit boek is nog steeds onbekend. Het boek laat zo lang op zich wachten dat leden die hiervoor betaald hebben (nu bijna 2 jaar geleden), indien zij dat wensen, hun bestelling kunnen annuleren bij de heer Mario Pauwels (adres : zie hoger).

Samenaankoop : "HEY'S MINERAL INDEX"

Wie een exemplaar van dit boek besteld heeft wordt dringend verzocht dit af te halen op een van de eerstkomende maandvergaderingen. U kan het desgewenst ook afhalen bij de heer H. Pelckmans, De Hoef 48 L1, B-3530 HELCHTEREN (Limburg). Gelieve dan wel op voorhand een afspraak te maken (tel. 011/52 67 93).
Elk exemplaar weegt een goeie 2 kg, vandaar het feit dat we er graag "vanaf" zijn. Exemplaren die eind 199C nog steeds niet zijn afgehaald worden onherroepelijk aan derden verkocht.

Groepsreis naar het Zwarte Woud... voor de laatste keer ?

Van donderdag 19 mei 1994 tot maandag 23 mei 1994 organiseren we voor de laatste keer een groepsreis naar het Zwarte Woud. Nadien verleggen wij ons werkterrein, misschien naar de Harz of het Sauerland.
Wij bieden U : een prachtige streek met vele mooie steden en dorpjes, glasblazers, pottenbakkers (niet te verwarren met pottenpakkers) en talloze mogelijkheden voor natuurwandelingen.
Het programma van onze reis zal er als volgt uitzien.

do	19.05	Aankomst aan het hotel tussen 14 en 18 h ; eventueel een kleine wandeling in de omgeving.
vr	20.05	Gans de dag : "Sachtleben" (= "Clara"-mineralen) ; voor de niet-verzamelaars kan een uitstap georganiseerd worden naar Freudenstadt.
za	21.05	Vrije dag. Voor de verzamelaars die dat wensen gaan we naar Schauinsland (het mijnbezoek kost 40 DEM).
zo	22.05	Keuze tussen 2 ekskursies : Wittichen of Silberbrunnle/Rossgrabeneck
ma	23.05	Voor wie dat wenst kan op de terugweg nog een vindplaats bezocht worden in de omgeving van Lahr.

Praktische informatie en inschrijvingen

De inschrijvingen lopen vanaf 10 oktober 1993 tot 12 december 1993. De inschrijving is slechts geldig na betaling van een voorschot van 2000 BEF op bankrekening 833-3309737-64 t.n.v. de heer J. Jensen, Petrus Delenstraat 3, B-2390 Westmalle, met de vermelding "Zwarte Woud 94, .. personen" en indienen van het inschrijvingsformulier. Het voorschot wordt bij annulatie na 12 december 1993 niet terugbetaald, behoudens in uitzonderlijke omstandigheden.

Na een zorgvuldige studie is de keuze gevallen op Hotel-Pension "Schacher" in Oberwolfach. Alle kamers zijn uitgerust met douche, toilet, telefoon, en op 2 na beschikken ze alle over een balkon. Wij opteerden voor een verblijf op basis van half-pension, waarbij men 's avonds de keuze heeft uit twee uitgebreide menu's. De prijs bedraagt slechts 75 DEM per persoon per dag.
De kamers worden toegewezen in volgorde van inschrijving. Het gaat steeds om 2-persoonskamers ; indien U alleen meegaat wordt U verzocht de kamer te delen met een andere deelnemer. De uiterste datum van inschrijving is 12 december 1993, en de betaling van het voorschot moet binnen zijn op 15 december 1993.
Ook leden van andere verenigingen kunnen in principe deelnemen aan deze groepsreis, maar MKA-leden krijgen uiteraard voorrang.

Inschrijvingsformulier

Ondergetekende schrijft in voor de reis naar het Zwarte Woud van 19 tot 23 mei 1994. Hij betaalt voor 15 december 1993 een voorschot van 2000 BEF per persoon en verklaart zich akkoord met de gemaakte afspraken.

Naam en voornaam					
Volledig adres :					
Telefoonnummer :					
Vereniging :			Lidnummer :		
Bezoek mijn Schauinsland :	JA	NEE	Slaapkamer delen :	bezwaar	geen bezwaar

Datum :	
Handtekening :	

Alweer een jubileum : ditmaal de vereniging voor mineralogie en paleontologie van Sint-Job-in-'t-Goor

Inderdaad, dit jaar bestaat deze erg sympatieke vereniging 20 jaar, en dat wordt in de maand november uitgebreid gevierd.
De Raad van Bestuur en de leden van de Mineralogische Kring Antwerpen wensen hierbij hun zustervereniging van harte proficiat en een rooskleurige verenigings-toekomst !

Vraag en aanbod

De heer Smet, Ter Voortlaan 3, Edegem (03/449 00 83) biedt een verzameling van 160 ertsen te koop aan. Neem rechtstreeks kontakt met hem op indien U geïnteresseerd bent.

Verder is er een mooie mineralenverzameling te koop met vitrinekast. Prijs overeen te komen. Geïnteresseerd ? Neem dan kontakt op met de heer Marc TEMMERMAN, Vlietstraat 32 te B-9160 Lokeren. Tel. 09/348 54 27.

30 JAAR MKA : JUBILEUMVIERING !

11 december 1993 (van ongeveer 9.30 tot 20 00 h) wordt een feestdag in de Aula Major van de U.I.A. te Wilrijk, met als tema :

VULKANISME EN MINERALOGIE

Op het programma staat o.a. :

* "Mountains of fire", een film van Maurice (†) en Kathia (†) KRAFFT
* "De Macaronesische archipel", een voordracht van Ludo VAN GOETHEM
* "De mineralen in de vulkanische gesteenten van de Eifel", een voordracht van Eddy VAN DER MEERSCHE
* Een tentoonstelling, gezamenlijke lunch en avondreceptie.

Kostprijs : deelname is gratis voor leden (en "geregistreerde" gezinsleden)
deelname voor niet-leden : 100 BEF (6 NLG)
lunch (allen) : 350 BEF (20 NLG)

Voorinschrijving (en betaling) is noodzakelijk ten laatste op 3 december 1993. Indien U wenst deel te nemen stuurt U een briefkaart of brief met de volgende gegevens aan het sekretariaat : naam, aantal leden (lidnummers vermelden), aantal niet-leden, aantal personen voor de lunch. U maakt het volledige bedrag (zie "Kostprijs") over op bankrekening 880-1909401-03 (België) of - in NLG - op postgirorekening 51 91 10 (Nederland), beide op naam van MKA vzw, Marialei 43, B-2900 SCHOTEN.

beurzen en tentoonstellingen

3 oktober 1993, van 10 tot 18 h

MINERAMA - DE HAAN
Hotel Atlanta, Koninklijke Baan 34

Info : ACAM, Hoge Kaart 73, B-2130 BRASSCHAAT
Tel. 03/651 79 26

09-10	10	F	**BOURGES.** Centre Aerospatiale, route de Châteauroux, sortie A71. Ruilbeurs (M-F, schelpen, MM). 10-18 h.
09-10	10	F	**NANTES.** Palais des Expositions de la Beaujoire. Beurs (M-F).
09-10	10	F	**L'ARBRESLE.** Beurs
09-10	10	F	**TOURS.** Foires de Rochepinard.
09-10	10	DK	**NAESTVED.** Naestved Halle. Beurs (M-F)
09-10	10	BUL	**SIFIA.** Nationaal Museum. Tentoonstelling (met beurs ??)
09-10	10	H	**SOPRON.** Kulturhaus Liszt Ferenc. 10-18 h. Beurs (M), Tent. over Siberië en Mongolië.
09-10	10	A	**SANKT-POLTEN.** Stadtsaal, Völklplatz 1. 10-16 h. Beurs.
09-10	10	D	**WIESBADEN.** Rhein-Main-Halle. 11-18 h. Beurs (M-F-J-E).
09-10	10	I	**MILANO.** Cascina Grande di Rozzano. Ruil-beurs.
10	10	D	**MANNHEIM/NECKARAU.** Markt, Friedrichstrs. 13a. Beurs (M-F).
10	10	D	**NEUENRADE.** Hotel Kaisergarten. 10-17 h. Beurs (M-F).
10	10	D	**NÜRNBERG.** Meistersingerhalle. 10-18 h. Beurs (M-F).
10	10	D	**WALDKRAIBURG.** Haus der Kultur (Stadtmuseum). 10-17 h. Beurs (M-F).
10	10	D	**WETZLAR.** Stadthaus (bij de dom). 10-17 h. Beurs (M-F).
16	10	CZ	**KRALUPY.** Beurs (M).
16	10	D	**ZWICKAU (Sachsen).** Kulturhaus "Steinkohle", 9-16 h.
16-17	10	GB	**LONDON.** Marriott Hotel (het vroegere Holiday Inn), King Henry's Road, Swiss Cottage. Beurs (M-E).
16-17	10	CH	**GENEVE.** Grand Saconnex. 10-18/10-17 h. Beurs (M)
16-17	10	F	**LA VALETTE (83)/TOULON.** Salle des Fêtes. Beurs (M-F-J-E).
16-17	10	F	**DIJON.** Palais des Congrès. Beurs (M-F).
16-17	10	D	**FRANKFURT.** Jahrhunderthalle Frankfurt-Hoechst. 11-18 h. Beurs (M-F-E-J).
16-17	10	D	**FREIBURG IN BREISGAU.** Stadthalle 2. 10-18/10-17 h. Beurs met tentoonst. (M-F).
16-17	10	D	**MILTENBERG.** Altes Rathaus, Innenstadt. 10-17 h. Beurs (M-F), tent. over kwarts.
16-17	10	D	**SCHÄBISCH GMÜND.** Stadtgartenhalle. 9-18/11-18 h. Beurs (M-F-E).
17	10	D	**BIELEFELD.** Stadthalle (Foyer). 11-17.30 h. Beurs (M-F-J-E).
17	10	D	**ROSENHEIM.** Stadthalle. 11-18 h. Beurs (M-F).
17	10	A	**STEYR.** Stadtsaal, Stelzhamerstr. 2A. 9-16 h. Beurs (M-F).
17	10	D	**WESEL.** Niederrheinhalle. 10-17 h. Beurs (M-F-E).
23	10	D	**CHEMNITZ.** Technische Universität Chemnitz. 10-16 h. Beurs/ruildag (M).
23	10	A	**WIEN.** Restaurant Wienerwald, Märzstr. 1. 9-17 h. Beurs (M), tent. over fluoriet.
23-24	10	D	**KÖLN.** Gürzenich, Martinstrasse. 11-18 h. Beurs (M-F-J-E).
23-24	10	DK	**RANDERS.** Ulvehojhallen, Haslund. Beurs (M-F)
23-24	10	F	**LE MANS.** Complexe du C.E. Renault, 6, allée du Spoutnik. Ruil-beurs en tentoonst.
24	10	D	**GÖTTINGEN.** Festhalle. 10-17.30 h. Beurs (M-F), tent. M en F op postzegels.
24	10	D	**DORTMUND.** Westfalenpark. 10-17 h. Beurs (M-F-E).
24	10	D	**GROSSENLÜDER/FULDA.** Bürgerhaus. 9-17 h. Beurs (M-F).
24	10	D	**HAMELN.** Rattenfänger-Halle, Mühlenstr. 17. 10-17 h. Beurs (M-F-E).
24	10	D	**LEVERKUSEN** : ***deze beurs is afgelast***
24	10	D	**TRAUNSTEIN.** Chiemgauhalle. Beurs (M-F).
24	10	A	**WÖRGL.** Volkshaus, Brucknerstüberl. 9-19 h. Beurs (M-F).

24	10	D	**WUPPERTAL.** Fuhlrottmuseum, Auer Schulstr. 20. 10-17 h. Beurs ((M-F).
24	10	F	**HAGENTHAL (68).** Salle polyvalente.MM-beurs.
24	10	I	**ISPRA (VA).** Centro CCR Euratom. Ruil-beurs.
29-31	10	D	**MÜNCHEN.** Messegelände. 9-19 h. Beurs met tentoonstelling..
30-31	10	D	**BONN.** Union-Säle, K.-Adenauer-Haus, Fr.-Ebert-Allee 73. 11-18 h. Beurs.
30-31	10	F	**CERNAY.** Complexe sportif. 9-19/9-18 h. Beurs (M-F).
30-31	10	D	**ZÜRICH.** Züspahalle, Zürich-Oerlikon. 10-18/10-17 h. Beurs (M).
30-31	10	I	**CESENA (FO).** Beurs (M-F).
30-31	10	F	**REIMS (51).** Caveaux du Champagne Jacquart, 5, rue Gosset. Beurs (M-F).
31	10	NL	**AMSTERDAM.** Sportcentrum universiteit, De Boelelaan 46, Amsterdam-Buitenveldert (d.i. dichtbij het RAI-gebouw). 10-17 h. Toegang 5 NLG. Beurs (M-F).
31	10	D	**MARBURG.** Bürgerhaus Marburg-Cappel. 9-17 h. Beurs (M-F).
31	10	D	**SCHWABACH.** 11-18 h. Beurs (M-F).
06	11	A	**KLAGENFURT.** Gemeentecentrum Viktering (ten z. van centrum), 9-18 h. Beurs (M).
06	11	D	**BAD KÖSEN.** Hotel Schöne Aussicht. 9-14 h. Beurs (M).
06	11	GB	**WARRINGTON (Cheshire).** Alford Hall. Beurs (M-E)
06-07	11	D	**DORTMUND.** Westfalenpark, Halle 2. 10-17 h. Beurs (M).
06-07	11	CH	**ENNEPETAL.** Haus Ennepetal. 10-18/11-17 h. Beurs (M-E).
06-07	11	D	**GELSENKIRCHEN.** Revierpark Nienhausen. 10-17 h. Beurs (M-F-E).
06-07	11	D	**HEIDENHEIM.** Schlossgaststätte "Henne". 10-18/10-17 h.
06-07	11	D	**AACHEN.** Eurogress. 11-18 h. Beurs (M-F-J-E).
06-07	11	D	**ST.INGBERT (Saarland).** Stadthalle. Beurs (M-F-E-J).
06-07	11	DK	**KOPENHAGEN.** Rodovre-Hallen. 10-18/10-17 h. Beurs (M-F).
06-07	11	D	**LÖRRACH.** Zentrum für Spielen, Inzlingerstr. 40. 12-18/11-18 h. Beurs (M).

INTERMINERAL
Internationale mineralen- en fossielenbeurs van A.G.A.B. (Liège)

Palais des Congrès, Liège (centrum)
6 en 7 november 1993, 10-18 h

Info : de heer Michel HOUSSA, Avenue des Marteleurs 21, B-4100 Seraing.
Tel. (+ 32)/[0]41/36 23 60

06-07	11	PL	**SOSNOVIEC.** Silezische Universiteit (fakulteit der Aardwetenschappen)/ Beurs (M-F).
06-07	11	D	**STUTTGART/FELLBACH.** Schwabenlandhalle Fellbach. 11-18/11-17 h. Beurs (M-F).
06-07	11	CH	**CHUR.** Hotel Chur am Obertor, Welschdörfli 2. 10-17/9.30-17 h.
06-07	11	F	**JUVISY-SUR-ORGE (91).** Salle des Fêtes. Ruil-beurs.
06-07	11	F	**SURGERES (17).** Beurs (M-F).
06-07	11	F	**AVANTON (86).** Ruil-beurs.
07	11	D	**GELNHAUSEN/ROTH.** Kinzighalle. 9-17 h. Beurs (M-F).
07	11	D	**HILDESHEIM.** Veranstaltungszentrum Berghölzchen. 9.30-17 h. Beurs (M-F).
07	11	A	**LANGENLOIS.** Rucker Volksschule. 9-17 h. Beurs (M).
07	11	A	**MICHELSDORF.** 9-16 h. Beurs (M-F).
07	11	D	**SCHAAFHEIM-MOSBACH.** Beurs (M-F).
07	11	A	**YBBS.** Volksheim. 9-17 h. Beurs (M-E).
07	11	NL	**ZUTPHEN.** Hanzehof, Coehoornsingel,. 10-17 h. Beurs (M-F-J).
12-14	11	F	**LYON.** Palais des Congrès. Beurs (M-F).
12-14	11	D	**BERLIN.** Messe Berlin, Halle 1 (radiotoren). 10-18 h. Beurs (M-F-J).
12-14	11	D	**HAMBURG.** Messegelände. 12-18/10-18/10-18 h. Beurs (M).
13	11	D	**HEILBRONN-BÖCKINGEN.** Bürgerhaus, Kirchsteige 5. 10-17 h. Beurs (M-F).
13	11	CR	**TISNOV.** Sokolovna-zaal. 9-17 h. Beurs (M).
13	11	GB	**HAYWARDS HEATH (Sussex).** Clair Hall, Perrymount Road (bij station). 10-16.30 h.
13-14	11	F	**ILLKIRCH-GRAFFENSTADEN.** NIEUWE DATUM I.PL.V. 6-7.11 !! Feestzaal 158 route de Lyon (ten zuiden van Strasbourg)
13-14	11	A	**KORNEUBURG.** Rathaus. 9-17 h.
14	11	B	**MONTIGNY-LE-TILLEUL.** Centre Culturel. 10-18 h. Ruilbeurs (M-F).
14	11	NL	**ENSCHEDE.** Universiteit Twente, Hengelosestraat. Beurs (M-F).
14	11	CH	**BERN.** BEA expo, Hallen 4+5C. 9-17 h. Beurs (M).
14	11	D	**BRETTEN.** TV-Sporthalle. 10-17 h.

mineraal van de maand
roze zoisiet (var. thuliet)

p. bender

De mineralen van de epidootreeks hebben de algemene formule :

$$Ca_2XAl_2[O,OH,SiO_4,Si_2O_7] \quad [1]$$

X is (Fe^{3+},Al) in epidoot, (Mn^{3+},Fe^{3+}) in piemontiet, (Fe^{2+},Fe^{3+}) in allaniet {en Ca gedeeltelijk vervangen door Ce}, en in clinozoisiet en zoisiet is X = Al. De eerste vier mineralen zijn monoklien-prismatisch, zoisiet is rhombisch-dipyramidaal.

De Glossary geeft een uitgebreidere reeks, met een schijnbaar andere algemene formule die meer details geeft :

$$A_2B_3(SiO_4)_3(OH) \quad [2]$$

	A_2 =	B_3 =	
allaniet-(Ce)	$(Ce,Ca,Y)_2$	$(Al,Fe^{2+},Fe^{3+})_3$	M [*]
allaniet-(Y)	$(Y,Ce,Ca)_2$	$(Al,Fe^{3+})_3$	M
clinozoisiet	Ca_2	Al_3	M
dollaseiet-(Ce)	CaCe	Mg_2Al	M
epidoot	Ca_2	$(Fe^{3+},Al)_3$	M
hancockiet	$(Pb,Ca,Sr)_2$	$(Al,F^{3+})_3$	M
mukhiniet	Ca_2	Al_2V^{3+}	M
piemontiet	Ca_2	$(Al,Mn^{3+},Fe^{3+})_3$	M
strontiopiemontiet	CaSr	$(Al,Mn,Fe)_3$	M
zoisiet	Ca_2	Al_3	O

[*] M = monoklien, O = orthorhombisch

Zoals u ziet is de gehele epidootreeks monoklien, behalve zoisiet dat ortorhombisch is. Clinozoisiet en zoisiet hebben dezelfde samenstelling maar verschillen in het kristalstelsel, ze zijn dus dimorf.

Zoisiet is een grijswit, groen, bruin, roze (var. thuliet, vrij zeldzaam), rood, geel of blauw (var. tanzaniet, zeldzaam) mineraal met vrij hoge hardheid (6,5-7). Dit laatste verklaart waarom het soms als halfedelsteen in sieraden verwerkt wordt. De streekkleur is wit, er is een glasglans en de doorschijnendheid is slecht. De dichtheid is 3,2-3,4.

Thuliet heeft dezelfde eigenschappen als zoisiet. De roze kleur wordt veroorzaakt door de vervanging van 0,3% Ca door Mn. Het komt dikwijls als kompakt gesteente voor. Enkele vindplaatsen zijn : [3]

Lexviken, Noorwegen (de naam thuliet werd door Brooke in 1823 gegeven naar de Noorse kuststreek Thule)
Borzovka, Oeral, Rusland
Nieuw-Mexiko, USA
Namibië
Groenland
Australië
Zemmgrund, Schwarzenstein, Zillertal, Tirol, Oostenrijk

Het aanbod van de maand is afkomstig van Lexviken in Noorwegen.

Referenties

[1] H. Strunz, "Mineralogische Tabellen" (1978).
[2] Fleischer, Mandrino, "Glossary of Mineral Species" (1991).
[3] R. Duda, L. Rejl, "La grande Encyclopedie des Minéraux", 408-409 (1987).

LIVING STONE STONE SHOP
VISSERSSTRAAT 47 BLANKENBERGE
TEL. 050.41628

200 m² permanente expositie !

mineralen - juwelen - vlinders
kit - loepes - geigertellers
JOUSI-doosjes - steuntjes
fluorescentie - hamers
Euromex mikroskopen
boeken enz.

10-12 h en 14-19 h
zondag 15-18 h
dinsdag gesloten

's zomers dagelijks
10-12 h en 15-20 h

U vindt ons ook
op mineralenbeurzen
Mits voorlegging van
Uw MKA-lidkaart krijgt
U (in de winkel) 10 % kor-
ting op juwelen en mineralen

london by mka
de reis...

h. bender

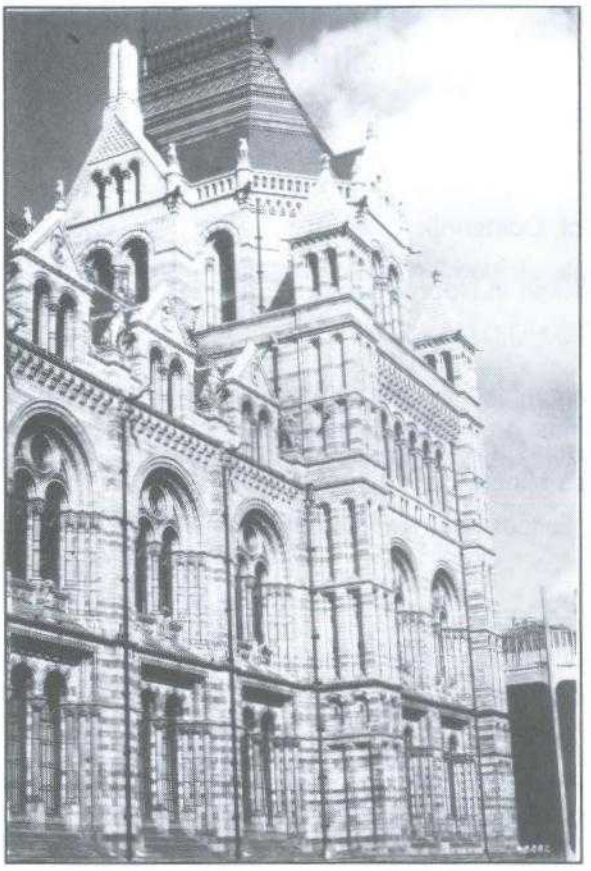

Fig. 1
British Museum
(Natural History)
London

Na de suksesrijke reis van MKA naar de Parijse mineralenmusea en andere bezienswaardigheden in 1991, werd dit jaar een bezoek aan London op het getouw gezet. En dit uiteraard in het kader van 30-jaar Mineralogische Kring Antwerpen.

Guido Rogiest zorgde voor de prospectie en de nodige voorbereidingen en zou uiteraard weer onze fantastische reisleider (reislijder ?) zijn, ware het niet dat hij enkele dagen voor het vertrek voor 6 maanden naar de warmere Baranja werd afgeleid. Naar goede MKA-gewoonte werd dan maar een vrijwilliger aangeduid als reisleider-van-dienst. De week voor het vertrek heeft het ten huize van de auteur er dan ook alle schijn naar dat hij zich voorbereidt op een aflevering van "van Pool tot Evenaar" : hoeveel kerken bouwde Wren, wat gebeurde er in 1666, ...

26 maart 5.45 h : voor Berchem station trekt een grote groep reeds naar een klaarstaande bus "het zal wel een groep zijn die op skivakantie vertrekt, zo vroeg zal iedereen toch nog niet aanwezig zijn zeker ?". Toch zijn het de MKA'ers die aan de bus staan te drummen en stipt op tijd (6.00 h) kan de reis aangevat worden. Eerst nog enige verwarring met de chauffeur : "Ik moet de gids nog oppikken in Marke" - "Gids ? Welke gids ? Wij hebben geen gids besteld. Twee MKA'ers moeten er in Marke opgepikt worden" - "Nee, nee, de gids : die gaat altijd mee". En zo geschiedde : in Marke pikken we 2 MKA'ers en één gids op. Alzo wordt de rondrit in London een stuk gemakkelijker (anderzijds, hoe doet ge zo'n gids toch zwijgen ? - op deze uitstap had niemand een hamer bij !).

Met negendertig zijn we dan op weg naar Calais - drie zieken hebben op het laatste moment nog moeten afzeggen. Het worden drie droge, net niet té frisse dagen, ideaal voor een stadsbezoek. De zee is spiegelglad, er zijn zelfs geen kopjes op de golven. De boottocht is dan ook uitermate rustig. Voor sommigen té rustig, maar een enkeling is toch wit rond de neus. Van op het dek, met de haren in de wind, wordt gedagdroomd van "markasiet gaan kappen ginder in Cap Blanc

Nez" en een halfuurtje later van "en zou er hier in de klippen van Dover ook markasiet te vinden zijn ?".

Om 14.00 h worden we in het "Natural History Museum" verwacht. Het blijkt dat er in de groep 3 soorten specialisten zijn : mineralogie (óók dames), winkelen (dames) en hamburgertenten (een volhardende jeugdige minderheid) zodat de groep zich snel in die 3 geledingen opsplitst. De ontvangst in het museum is uitstekend : een driekoppig team onder leiding van Dr R. F. Symes, Head of Mineralogy Division, staat ons te woord (Opgelet : de ontvangst aan de balie steekt hier schril tegen af : bestudeer de toegangsprijzen en -kategorieën rustig en grondig alvorens een ticket te kopen !). Na een inleiding in de grote "Mineral Gallery" wordt de groep in tweeën gesplitst en krijgen we de mogelijkheid om achter de schermen de "Russell" en "Ashcroft" collecties te bewonderen. Ten slotte brengen we een blitsbezoek aan de onderzoeksafdeling van het museum. Iedereen is in de wolken, maar heeft slechts een klein deel van het museum kunnen "afwerken".
Na hergroeperen trekken we naar het hotel en ná het eten staat er nog een rondrit "London by night" op het programma. Rond 11.00 h is iedereen uitgeput.

De volgende morgen blijkt dat er ook winkelende heren zijn : samen met Emma Van hee trekken zij naar "Gregory Bottley & Co" (Seagrave Road 13) een oude mineralenzaak waar Emma en wijlen Albert Van hee 20 jaar geleden regelmatige klanten waren en warempel zij ontmoeten er nu nog oude bekenden. De rest van de groep bezoekt Westminster Abbey (vier dames kwijt), aflossing van de wacht (wie heeft er wat gezien ?) en Whitehall. In de namiddag trekken de mineralogen terug naar het Natural History Museum in een vergeefse poging het resterende deel af te werken, de anderen zoeken hun gading in Oxford Street. 's Avonds : bomalarm voor Harrods zodat de winkelaars slechts met een half uur vertraging verkleumd kunnen opgepikt worden. Een zelfde 'drama', ditmaal door metroproblemen, doet zich voor bij de laatavondafspraak voor een wandeling door Soho.

Zondagvoormiddag : bezoek aan Speakers Corner (waar zijn de sprekers, wij waren toch niet te vroeg ?) en de Tower : kroonjuwelen met schitterende edelstenen, harnassen, raven, ... En dan moet de terugreis reeds aangevat worden. Op de boot weten we het nu : er kan markasiet gevonden worden in de klippen van Dover, de specimens liggen immers in het Londonse museum en enkelen maken reeds plannen voor een zomerse exploratie.
Tevreden nemen we afscheid aan Berchem Station.

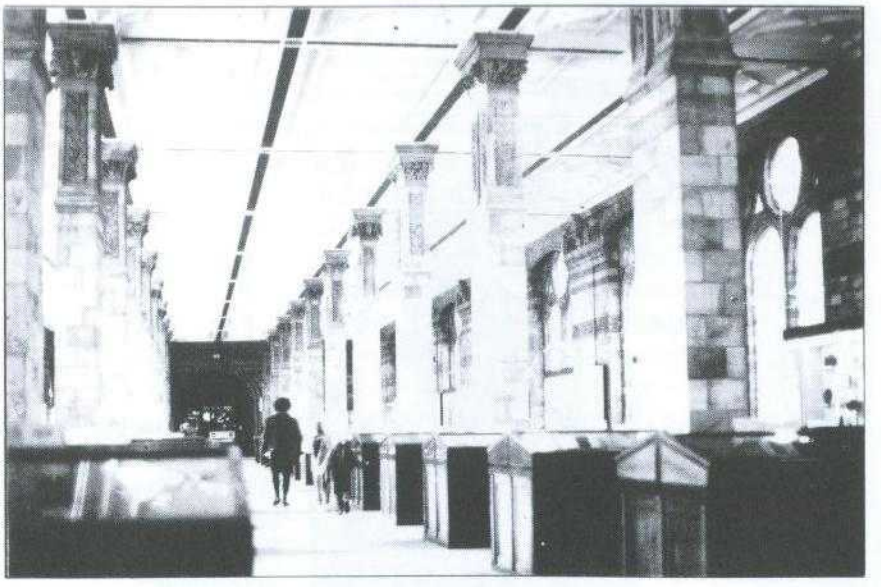

Fig. 2
British Museum (Natural History), London : "Mineral Gallery"

Het Museum

En waarom trokken we eigenlijk naar London ? O.a. voor het Natural History Museum - afdeling Mineralogie :

Mineralogie is slechts een onderdeel van de collecties van het Natural History Museum (Cromwell Road, London SW7 58D).
De oorsprong van het museum gaat terug tot 1753, het bestond toen uit een verzameling decoratieve objecten met edel- en halfedelstenen versierd. De eerste 'echte' mineralen werden in 1799 (868 specimens uit de Clayton Mordaunt Cracherode collectie) en in 1800 (7000 specimens uit de Ch. Hatchett verzameling) toegevoegd. De verzameling bleef dan met rasse schreden groeien. In 1985 fusioneerde het museum met het Geological Museum (net om de hoek, momenteel intern verbonden). De huidige collectie omvat circa 250 000 specimens.

De "*Mineral Gallery*" vinden we op de eerste verdieping van het monumentale gebouw. De zaal van 75x15 m herbergt een systematische mineralenverzameling in tafelkasten. Circa 14000 specimens van circa 2000 mineraalsoorten liggen er te kijk. Grotere specimens staan in vitrinekasten tegen de buitenmuren opgesteld.

De *Russell* collectie bevat een 12000 specimens afkomstig uit Groot-Britannië en Ierland. Ze kwam na de dood van Sir Arthur Russell in 1964 in het museum. Slechts een 50-tal specimens zijn in de Mineral Gallery te bewonderen. De rest wordt in de oorspronkelijke kasten 'achter de schermen' bewaard en kan slechts mits voorafgaandelijke afspraak bezocht worden. De fluorieten, calcieten en barieten zijn adembenemend mooi.

De *Ashcroft* verzameling bevat 6000 uitstekende specimens uit de centraal Zwitserse Alpen. De collectie werd in de periode voor 1938 bijeengebracht. Alle vindplaatsen werden bovendien nauwkeurig gefotografeerd. Hematietrozen met epitaxiaal opgegroeide rutielkristallen, sfeen, rookkwartsgwindels en roze fluorieten zijn de blikvangers. Ook deze verzameling is normaal niet toegankelijk voor het publiek.

De *meteorieten* collectie bevindt zich achter de "Mineral Gallery" en omvat circa 3200 specimens.

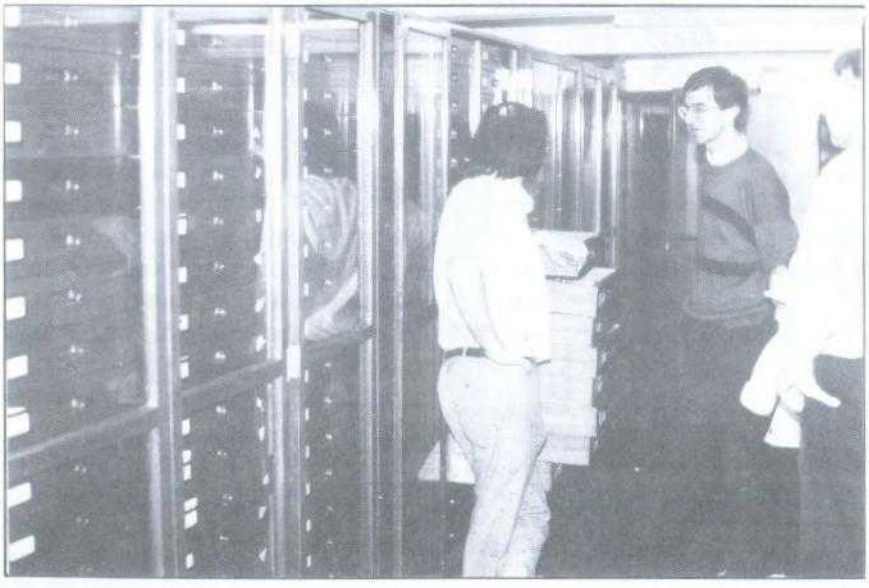

Fig. 3
British Museum (Natural History), London. Onze sekretaris, H. Bender bij de Ashcroft-verzameling.

Geslepen en ruwe *edelstenen* staan uitgestald op de benedenverdieping van het "Geological Museum". De totale verzameling edelstenen bevat een 5000 specimens.

De *Ludlam* collectie (Britse mineralen) bevindt zich op de eerste verdieping van het Geological Museum. De ondergrond in de kasten is ongelukkig gekozen. Bewonderenswaardig is het specimen met ludlamietkristallen.

De *ertsenverzameling* bevat voornamelijk specimens van Britse mijngebieden (circa 5000 specimens in de verzameling) en is te vinden in het Geological Museum.

De *gesteentencollectie* omvat 250 000 specimens uit het hele Britse Gemenebest, van oceaaneilanden en vulkanische gebieden (Geological Museum).

De collectie "*Oceaanbodem specimens*" gaat terug tot vondsten van 1844 voor de Amerikaanse oostkust en uit de werkzaamheden bij de aanleg van de eerste transoceaantelegraafkabels. De circa 30000 specimens worden bewaard in South Ruislip (niet toegankelijk).

Referenties

H. Dillen, "Stenen zoeken in Londen" Geonieuws 13(2) 35-40 (1988).
H.J. Wilke, "Die Mineralogische Sammlung des Natural History Museum in London", Lapis 15(10) 13-24 (1990).

mineralen voor beginnende en gevorderde verzamelaars
geologische artikelen - dekoratie - juwelen

Een uitgebreid assortiment geologische artikelen vindt U in onze katalogus "Krantz Geo-Zubehör", o.a.

- hamers, beitels, steenbewerkingsmachines
- Jousidoosjes en aangepaste opberg-systemen,
- standaards, acrylaat sokkels, draaitafels,
- kompas, Geigertellers, detektoren, ultrasoonbaden,
- loupes, mikroskopen, verrekijkers, UV-lampen,
- boeken, video's, didaktisch materiaal enz...

Bezoek onze **show-room** of vraag onze **gratis katalogus** aan.

- Steeds welkom na telefonische afspraak !
- Wij zijn aanwezig op mineralenbeurzen

Olmenlaan 8
B-3050 OUD-HEVERLEE
Tel. & fax : (B) 016/40 65 39
(tot juni : (B) 016/23 65 39)

enkele tips voor het monteren van mineralen

h. pelckmans

Iedereen die het al eens geprobeerd heeft, zal volmondig beamen dat het schrijven van een artikel(tje) niet zomaar vanzelf gaat. Het begint al met het zoeken naar een gepaste titel. In dit geval werd ik al direkt met een taalprobleem geconfronteerd. Hoe verwoordt men in 's hemelsnaam "het onderbrengen van een specimen in een meestal gesloten doos, al dan niet gebruik makend van een fixerend hulpmiddel" in één werkwoord ? Alhoewel "monteren" volgens het woordenboek in feite slaat op "het vatten van edelstenen in metaal", vond ik dat deze term toch het beste de algemene gedachtengang achter bovenstaande handeling verwoordde. Dit werkwoord werd dan ook zonder dralen in de titel verwerkt.

Waarschijnlijk werd uw aandacht echter getrokken door de term "tips". Uiteraard interesseren U deze tips veel meer dan de verklaring van de titel. Naast het vinden van een gepaste titel, is het schrijven van een originele inleiding echter vaak een groot probleem. Doch geen nood, we laten U niet (veel) langer op uw honger zitten. Zo te zien zijn titel en inleiding inmiddels voorhanden ... .

Het reinigen van mineralen werd onlangs uitvoerig besproken en beschreven door DILLEN (1993). Eens men zich de moeite getroost heeft om zijn stukjes zo proper te maken dat zelfs Jan Theys verlegen zou worden, dient men ze stofvrij te bewaren. De meeste verzamelaars gebruiken hiervoor de klassieke plastic doosjes met witte bodem en kleurloos, doorzichtig deksel, zoals onder andere de firma JOUSI ze in diverse maten levert. Vóór een specimen wordt gewassen en opgeborgen, moet men echter eerst nagaan of het wel in zijn huidige toestand in een doosje past. Is dit niet het geval, kan een kleine ingreep er meestal voor zorgen dat aan dit euvel verholpen wordt. Pas daarna is het zinvol de mineralen te reinigen en het monteren verder te zetten. Het montageproces omvat dus als het ware het reinigingsproces.

Laten we uitgaan van de veronderstelling dat we in het bezit zijn van een aantal specimens die nog "verwerkt" moeten worden. Indien bepaalde stukken te groot zijn, kunnen zij meestal vrij eenvoudig met een stenenkraker (diverse maten in de handel, eveneens beschikbaar via de MKA-uitleendienst) tot de gewenste grootte herleid worden. Zeer harde gesteenten of andere probleemgevallen kan men eventueel met een steenzaag op maat brengen. Mineralen te lijf gaan met hamer en beitel dient men tot een minimum te beperken, daar de opgewekte trillingen vaak desastreuze gevolgen hebben. Zelfs op het terrein is het vaak beter te stoppen vóór de laatste, meestal fatale hamerslag.

Indien nodig, worden de specimens daarna afgespoeld met water (let op voor bepaalde mineralen zoals haliet of gips) en weer gedroogd. Vervolgens gaat men voor elk stuk na of het in één van de doosjes past. Is dit niet het geval, kan men met een grote of kleine knijptang hier en daar nog wat stukjes matrix verwijderen. Blijven enkele millimeter moedergesteente zich echter halsstarrig verzetten, probeer deze dan weg te schuren. Een blad ruw schuurpapier, vastgekleefd op een houten plank, komt hierbij goed van pas. Neem het specimen in de hand en schuur indien mogelijk de onderzijde vlak, tot het specimen zonder problemen in zijn doosje past. Om stof te vermijden, kan men schuurpapier en specimen eerst met water bevochtigen.

Uiteraard zijn enkele algemene richtlijnen ook hier van kracht, al is persoonlijke smaak meestal de doorslaggevende factor. Vitrinestukken plaatst men natuurlijk rechtstreeks in (hoe raadt U het !) een vitrinekast. Een evenwichtige verhouding tussen matrix en mineraal levert meestal de

meest esthetische specimens op. Verwijder dus niet teveel moedergesteente. Probeer uw stukken ook niet in te kleine doosjes te proppen; buiten de kans op beschadiging van specimen én deksel is dit evenmin esthetisch verantwoord. Het deksel moet, zij het voorzichtig, steeds gemakkelijk te verwijderen en terug te plaatsen zijn, zonder dat het ergens tegenaan schuurt of duwt. Indien boven- en onderkant van het stuk nagenoeg even mooi zijn, probeer het dan op één van zijn zijkanten te monteren. Gebruik indien nodig een of meerdere statiefjes om het stuk in de gewenste positie te krijgen. Let er steeds op het mineraal zelf niet te beschadigen. Soms is het beter het specimen niet te monteren; bewaar het in dit geval in een kartonnen doosje, op een zachte ondergrond. Leg uw lieverds echter **nooit** letterlijk in de watte, want de draadjes die onvermijdelijk op het stuk terechtkomen zijn bijna niet te verwijderen. Gebruik als schokdemper liever papier van een keukenrol of (ongebruikt) wc-papier.

Na het reinigen, rest ons nu niets meer dan het bevestigen van elk stuk in het daarvoor bestemde doosje. Hiertoe wordt meestal de lichtbeige "kit" gebruikt, die onder andere in repen van 1 meter verkocht wordt door de MKA-samenaankoop (samen met de JOUSI-doosjes). Andere materialen zoals stopverf of siliconenlijmen zijn af te raden, daar deze materialen hard worden en de specimens meestal schade oplopen indien men ze wil demonteren. Daarenboven veroorzaken ze vetvlekken en laten ze resten achter die men haast niet meer kan verwijderen. Er bestaan diverse soorten kit in tal van kleuren, waarbij men algemeen mag aannemen dat de zachtere, meer soepele soorten meer vetstoffen bevatten dan de hardere. Door de jaren heen zullen deze vetstoffen een (hoe kan het ook anders) vetvlek achterlaten op de plaats waar de kit het specimen vasthield. Een bijkomende reden om mineralen nooit rechtstreeks met hun kristallen in de kit te duwen !

Volledigheidshalve dient echter vermeld te worden dat de grijze kit die men bij Mario kan kopen siliconen bevat, waardoor hij niet alleen zacht maar ook vetvrij is (een aanrader dus) ! Moet de kit naar uw mening toch nog wat zachter zijn, leg hem dan even op de radiator van de CV. Door de warmte zal het monteermiddel snel plastischer worden.

Sommige specimens vallen nauwelijks te monteren omdat hun matrix niet coherent genoeg is. Denken we maar aan de prachtige hemimorfiet of adamiet op hun stoffige, roestbruine limoniet-matrix, van Mapimi, Durango, Mexico. Steeds weer laten ze een poederachtig spoor achter op de kit, die hierdoor bij het herkneden een deel van zijn kleefkracht zal inboeten. Gewoonlijk draait het monteren van dergelijke specimens uit op een catastrofe. Toch is er een manier om ook deze lastigaards met succes te monteren. Het geheim bestaat erin de matrix te verharden. Gebruik hiervoor een oplossing van ongeveer één deel velpon in drie delen aceton. Velpon, een gekende lijmsoort, is in diverse tubes verkrijgbaar in elke tijdschriftenwinkel. Aceton vindt men in een doe-het-zelf zaak of bij de drogist. Het mengsel bewaart men best in een glazen fles (aceton lost de meeste plastics op).

Daar aceton een vluchtig en krachtig organisch oplosmiddel is, maakt men de velpon-oplossing best aan in open lucht. Ook het behandelen van onze specimens met dit goedje gebeurt best buiten. Uitgebreide veiligheidsvoorschriften vindt men in een vroegere Geonieuws (DILLEN, 1993). Met behulp van een pipet, glazen buisje of een eenvoudig houten stokje laat men voorzichtig enkele druppels oplossing op het te verharden oppervlak terecht komen. Het aceton zal spoedig verdampen, een niet klevende plastic achterlatend. Indien men dit enige malen herhaalt voor het volledige oppervlak, zal de matrix tenslotte voldoende verhard zijn. Wel dient men er steeds op te letten dat er geen laagje plastic op het mineraal zelf terecht komt. Is dit toch het geval, kan men dit het beste wegwassen met enkele druppels zuivere aceton. Het proces is dus omkeerbaar.Na enkele uren drogen (gebruik desnoods de haardroger!), zal men het specimen uiteindelijk zonder problemen kunnen monteren !

Literatuur :

DILLEN, H., 1993. Mineralen reinigen. Geonieuws 18 (1), p. 32 - 48.

Tot slot nog een extra-tip van de redaktie :

Voor het monteren van de hogerbeschreven specimens-met-erg-broze-matrix zijn er ook nog "waterige" metodes. In plaats van een oplossing van Velpon in aceton gebruikt men een oplossing van een op acrylaat gebaseerd verfprodukt in water : absorptieremmende grondlaag "FIXACRYL" van LEVIS. Men hoeft het originele produkt (verkrijgbaar in bussen van 1 l) slechts met water te verdunnen in een verhouding 1/10. Leg het specimen met de broze matrix in een schaaltje met de oplossing. Die zuigt zich vanzelf in het materiaal. U kan ook de in het artikel vermelde metode gebruiken (pipetje, druppelteller, glazen buisje, afgedankte injektiespuit...) om enkele druppels op een kleinere plaats te laten indringen.

Het voordeel van deze alternatieve metode is dat het om een vrij onschuldige, waterige oplossing gaat. Er zijn ook nadelen aan : het proces is, in tegenstelling tot dat beschreven in het artikel, onomkeerbaar en de droogtijd is heel wat langer (enkele uren tot maximaal een dag). Deze metode werd al met sukses toegepast o.a. op vivianiet-specimens van het Kertsch-schiereiland met hun erg vervelende fragiele limonietmatrix.

Ook SIGMAFIX UNIVERSAL (onverdund) is geschikt. Er zijn van dit produkt nog vele liters beschikbaar. U kan het produkt bekomen tegen 60 % van de winkelprijs. Bestel telefonisch bij Johan MAERTENS en haal het produkt af tijdens een vergadering.

J. Maertens, H. Dillen

boekennieuws
aanwinsten voor de biblioteek

Eifelmineralen, bizarre meesterwerken der vulkanen

E. Van der Meersche, Mineralcolor vzw, Gent, 1993, ISBN 90-74669-01-8, wettelijk depot B/1993/6606/1, 126 pp., formaat 17 X 24 cm, prijs 650 BEF (+ porto), drietalig (NL, FR, D). Besteladres : Mineralcolor vzw, Frank Baurstraat 11, B-9000 Gent.

Deze uitgave is tegelijkertijd leesboek, kijkboek en (in mindere mate) naslagwerk. Zoals de auteur zelf in zijn voorwoord schrijft heeft hij niet geprobeerd een systematisch-wetenschappelijk boek uit te geven. In het boek worden een vijftigtal spektakulaire foto's getoond die bij de leek (en wellicht ook professionelen) een of andere (al dan niet) dichterlijke reaktie losmaken.

Telkens vindt men op de rechterbladzijde een (kleur-)foto met formule, naam, vindplaats en afmetingen, en op de linkerbladzijde de bijbehorende kommentaar als een vlot leesbare tekst in drie talen.

De beelden zijn ingedeeld in drie kategorieën : Micromineralen ??? - Aggregaten - Skelet-kristallen, maar verder is er geen bepaalde systematiek.
Alle 50 foto's zijn m.i. zowel qua keuze van het specimen als qua fotografie perfekt. De getoonde kristallen en aggregaten zijn stuk voor stuk juweeltjes.
Ook voor de rest is het boek zeer verzorgd uitgegeven : papier van prima kwaliteit en mooi afgewerkt drukwerk.

Buiten een paar pietluttige details die dan nog een kwestie zijn van smaak en dus het vermelden niet waard zou ik geen negatieve kritiek kunnen bedenken. Geslaagd met felicitaties van de jury noemen ze dat...

Gem identification made easy

A.L. Matlins, A.C. Bonanno, 1989, Van Nostrand Reinhold, New York, ISBN 0-943763-03-7, formaat 16 x 23 cm, prijs 23.50 GBP (+ port), 270 pp. Engelstalig.

Inhoud : inleiding - het gemmologisch lab - de essentiële instrumenten - optische instrumenten - antieke en staatsjuwelen - appendices.
10 pp. kleurfoto's (vooral van insluitsels in edelstenen). Het boek beoogt een praktische gids te zijn om met meer kennis van zaken edelstenen te kopen en/of te verkopen.

Météorites

Alain CARION, privé-uitgave, 1992, ISBN 2-95-06786-0-2, 38 pp., formaat 16 x 24 cm, prijs 58 FRF. Franstalig.

Deze uitgave is geen lijvig naslagwerk, maar een plezierige, goedgemaakte brochure met allerlei wetenswaardigheden over meteorieten, die toch een zekere diepgang bereikt. Deze publikatie is echt gemaakt om gelezen te worden.

uit onze tijdschriften

* RIV. MINERAL. ITALIANA 15(1), 01.92

1-14 Baratti (LI) : una nuova località mineralogica italiana analoga al Laurion
14 Un nuovo museo italiano (Elba)
15-23 Reppiaite, Liguria ; langite e brochantite di Palu del Fersina (Trento) ; cristali di augite sul vulcano Roccamonfina (Caserta) ; granatto in cristalli alla cascata Nardis Val di Genova (Tn) ; vanadite e zircone di Croveo Val Devero (No) ; allanite sul gh. del Miage Val Veny (AO).
25-34 I berilli della collezione Giazotto (2)
35-51 Orientamento sui minerali da collezione in Romania
53-56 Galena in provincia di Bologna
57-60 Novità mineralogiche alpine e prealpine

* RIV. MINERAL. ITALIANA 15(2), 04.92

57-75 Baratti (LI) : una nuova località mineralogica italiana analoga al Lavrion
77-84 Miage 1990
85-94 La collezione Granai, Carrara
95-108 La miniera di Raibl, Cave del Predil (UD) (1)
109-110 Nuovi minerali (akhtenskiet, ashoveriet, bernardiet, tangeiet, chestermaniet, cobaltaustiniet, efremoviet, ferrokesteriet, florensoviet, françoisiet-(Nd), hemloiet, lehneriet, magnesioaubertiet, petrukiet, svyatoslaviet, ulrichiet, **vochteniet**, whiteiet-(CaMnMg), yakhontoviet, zirconoliet
111-113 Antimonite di Cuasso al Monte, VA ; acantite di Boarezzo, VA ; piromorfite in localita Fomarco, Ossola (NO) ; anatasio del Torrente Vezzano (BO)
114-116 Le soluzioni solide nella nomenclatura mineralogica

* RIV. MINERAL. ITALIANA 15(4), 10.92

183-202 Le miniere di zinco della Val Seriana (BG)
203-206 Vicentino ; pirite aciculare di Cardoso (LU) ; bertrandite di Canaglia (SS).
207-217 Alcune tormaline della collezione Giazotto (1)
219-234 La miniera piombo-argentifera del Bottino (LU) (1)
237-248 I minerali del giacimento di Monte Tamara (Nuxis) (2).

* NAUTILUS INFO 17(7), 03.93

137-154 Segnitiet (Clara-mijn, Zwarte Woud)

* RIV. MINERAL. ITALIANA 16(1), 01.93

1-22 La miniera piombo-argentifera del Bottino (LU) (2)
23-48 Smithsonian institution (USA-Washington)
49-54 Mineralogia della Valle del Sillaro (BO)
57-58 Nuovi minerali (andrewsiet en laubmanniet gediskrediteerd, arupiet, boggsiet, burpaliet, byelorussiet-(Ce)n chiluiet, clinobehoiet, francisiet, jahnsiet-(CaMnMn), kazakhstaniet, orlymaniet, Si, strontiopiemontiet, wawayandiet)

* SCHWEIZER STRAHLER 9(9), 02.93

429-432 Einzigartiger Fund eines Rosa fluoritkristalls, aufgewachsen auf Rauchquarz
432-425 Rosafarbene und geld gefärbte Septarien aus dem Steinbruch bei Liesberg im Laufental BE
435-438 Doppelendige Quarzkristalle, aufgewachsen auf Calcitrhomboedern
438-446 Kristalle wachsen in der Sammlung
446-453 L'abbé René Just Haüy
453-442 La minéralisation de Plan Verney, près d'Evionnaz, VS

* MINERALIENFREUND 31(1), 02.93

1-4 Euklas in den Schweizer Alpen
5-11 Misoxer Edelsteine (vesuvianiet van Corno di Gesero, Roveredo, GR, CH)
12-14 Strahlgang am Büelenhorn
14-15 Anhydritröhren
16-21 Japaner-Zwilling von Alp Paltan, Val Bedretto TI (CH)

* AGAB MINIBUL 26(3), 03.93

12-13 Shaba news (J. Lhoest)

* GEODE 17(9), 02.93

12-19 Ontstaan en groei van kwartsen (2)

* DER AUFSCHLUSS 44(2), 02.93

89-105 Über das Vorkommen von Mineralien der Osumilith-Gruppe in quartären Vulkanen der Eifel
111-122 Sulfide und Arsenide aus den Gruben Segen Gottes bei Huckelheim und Hilfe Gottes bei Grosskahl im Spessart
125-128 Mesolith und Skolezit im Olivinmelilithnephelinit vom Steinberg bei Hohenberg in Nord-Bayern